

TEVYNĖ

Organas Susivienijimo L. A.

N. 25 Shenandoah, Pa. Birželio 29 diena 1901 m. metas VI.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT SHENANDOAH, PA.

THE WEEKLY
"TEVYNĖ - FATHERLAND."
Organ of the Lithuanian National Alliance.
PUBLISHED EVERY SATURDAY.
at 119 E. Centre Str., Shenandoah, Pa.
Subscription \$1.00 per year.
Publisher Rev. A. Kaupas,

All communications should be addressed:
Rev. A. Kaupas, 114 Theodore Street,
Scranton, Pa.

Rates of Advertising:
one inch, once.....\$0.50
one inch, one month.....\$1.00
one inch, per year.....\$10.00

"Tėvynė" ne šanariams Susivienijimo kasztuoja per metą \$1.00. Korespondencijas reikia siųsti ant adreso.
REV. A. KAUPAS, 114 Theodore str.,
Scranton, Pa.

ADRESAI

Susivienijimo Virszininku.

Prezidentas A. Teplir, Pittston, Pa.
Vice-prezidentas J. Karalius,
652 German str., Baltimore, Md.
Sekretorius J. Jurgelevicz,
605 W. Mahanoy str., Mahanoy City, Pa.
Kasierius Chas. Radzievicz,
Shenandoah, Pa.
Kasos globėjai { A. Kolczinski, Minersville, Pa.
J. Daukszis, 41 Daugher Lane,
Wilkes-Barre, Pa.
Knygius - Rev. M. Szedvydis, Pittston, Pa.
Dvasiszkas vadovas ir prezidentas ex-officio
Augszcziausio sodo, Rev. J. Kuras,
Forest City, Pa.

LITERATISZKAS KOMITETAS.

Rev. A. Mitukas, Shenandoah, Pa.
Rev. A. Kaupas, 114 Theodore str.,
Scranton, Pa.
Prof. J. Zemaitis, Shenandoah, Pa.

Kuopu sekretoriams.

Prenumeratorių knygos p. Astramsko, buvusio centraliszko sekretoriaus, teip yra sudarkytos, jog apart jo vieno jokis expertas negali suprasti, o jis pats, matyt, nevisada jas galėjo iszapazinti, nes tankiai girdėti bavo skundai ant neregulariszkos ekspedicijos.

Taigi meldžiami kiekviens kuoveikiausia prisiųskite adresus visų pilnų šanarių, kad galima būtų siųsti organą kaip pridera. Pereitą numerį į kitas kuopas isziuntėme ant prezidentų arba teip kurio šanario vardo, taigi kiti šanariai tepasima nuo jų savo laikrasztį. Tik pasiskubinkite prisiųsti adresus, tai nebus bereikalingu rugojimų ant neregulariszkos ekspedicijos. Adresuokit:

V. J. Stagaras,
Shenandoah, Pa.

PATEMYJIMAI.

Iszlindó yla isz maízo. Vienybė gazieta per kelias nedėlias kuoszykszcziusias melagystes rasziusi apie Susiv. seimą, dabar jau atsizsaukia, kad užtai Susiv. šanariai siųstų pusdolerius savo pas p. Pausztį --P. Totorius, kuris save vadina prezidentu, dar ragina, kad šanariai pasirasztų jam, tai girdi, galėsią atimti turtą nuo Susiv. Kaip bus, girdi, paraszai ir piningai (isz pusdoleriniu), tai jie galėsią viską padaryti, kaip nori. Męs jau seniai žinojome, kad mūsų prieszams daugiau niekas nerupi, kaip tik priėjimas prie Susiv. kasos, kurioje grižus piningas esąs.

Tegul kelios deszimtys szliuptarnukų ir kelios deszimtys jų apkvaillentų žmoneliu, jei nesigaili, tegul kemsza savo graszius p. Paukszcziui į kasą.

Jei jiemt negaila graszių, tai ir mums nėra ko gailėtis jų. Greicziaus galėsiame iszrinkti isz Susiv. ir iszmesti

netik kersztus, ale tuos valnamanėlius, kurie iki sziol buvo užsislėpe, nes kurs neužsimokės per Liepos mėnesį mokes-tis į kasą p. Radzevicziui, bus suspen-duotas, o kurs pasiraszys ant anų blan-ky Vienybės drukarnioj iszdrukuotų, tai tas tuomi pacziu pasirodys aizskum prieszu Susiv., bus iszmetas ir negalės turėti jokių pretensijų prie Susiv.

Boba isz ratų, ratams lengviaus, sa-ko priežodis. Ir jus visi, valnamanė-liai, runykit (bėgkit) isz Susivienijimo kuogrecziaus, pasiimkite ir savo mielus bodes, nes jumi visiems bus karszta, neiszsilauksite Susivienijime. Susi-vienijimas yra dėl gerų Lietuvių nau-dos, jis duoda paszelpą tik tiems, ką yra jo gerais šanarias, o ne lauzytojams jo įstatų. Visus atzagareivius jis nemislija po savo sparnias glausti.

Dėl persergėjimo gerų Susiv. są-narių praneszame czia, kad jei jus kuopos koks virszininkas norėtų jus ap-gauti ir atnesztų ant mitingo kokius ci-rografus kalbydams, kad ant jų raszy-tumetės, tai mokėkite nubausti tokį po-nelį. Atsakykite jam, kad jus jau sy-kį pasiraszėte įstodami į Susiv. ant apli-kacijos, o prie valnamanių vienybės ne-norite raszytis. Teip-gi praneszkite apie tokį pauksztuką Centraliszkam presiden-tui, kuris žinos kaip pabausti tokį prie-szą Susivienijimo.

Maisztininkai Susiv. kurie norėjo ant ša-vo korpaliu paversti visą organizaciją, garsi-no pirma, juog Tėvynė neiszeis, juog bus už-mestas arezstas ant kasos, juog Tėvynės dru-karnios be jų žinios nieks negalės pajudinti ir tt.

Tas bet viskas pasirodė melagyste. Tė-vynė organas iszeina sau regulariszka, jau

Dievui dėkui, penktą numerį leidžiamė po seimui. Kasierius mus p. Radzevicius iki sziol dar nesulaukia ponų valnamanių, kaip jie žadėjo atimti kasą, o ir Tėvynės drukarnę p. Stagaras užsidėjęs kauciją, kaip buvo garsinta pereitam numerije, perkraustė į Shenandoah ir czia ant kontrakto spauzdina organą. Nuvykęs į Philad'a perkraustyti spaustuve kad iszgirdo buvusi sekretorių p. Astramską ant szimto balansu prisiekaujant, juog ans suaresztavos koena, kurs prikisz nagus prie spaustuvės, taciau mias nuvėjo pas p. Joci, kur dabar Asta apers užsilaiko, ir pasakė, kad greicziaus ji a.esztuoty, nes, jis girdi netik judis spaustuve, ale ją kraustis pagal vyriausybes isakymą į Shenandoah. Ta žinia buvo nei perkuno trenksmas visam sztabui Lietuivio (teip vadinasi nauja gazetėlė.) Isz-siblaszke jie į visas puses, gal nubėgo pas lajerius ar palicmonus, ale tuoj nuleido spar-nus.

Teip žemai turės nutupti ir visi rėksniai, kurie dabar oratos rėkia ant Susiv.

Mūsų prieszai iszsiuntinėjo didelius plakatus (Vienybės redakcija malonėtu gauti gerą pinigą už juos), ale dar didesnes melagystes tuose plakatuose. Teip antai ten jie raszo, kad girdi katalikai lietuviai iszimsią naują charter'į Susivienyjimo, o jiems liksiąs senas.

Neperszokė grabės nesakykit „op“ valnamaniukai! Dar jums visi krepziai su melagystėm nutruks ir suklimps į balą pirm nei jus gausite nors pauostyti Susiv. charter'į. Visi gerai žino isz protokolo XVI seimo, jog mės neimsime naujo charter'io, tik senaji pataisysime. Belaukdami jus, brolycziai, kolei mes pamesimė savo charterį akis pražiurėsite. Raszote jus, kad ir jūsų kasierius po kaucija! O kagi giliuos tos jus kaucijos, jei jus patys garsinote, kad neturite charter'io, ale lauksite, ar Susiv. nepames savojo. Prisi-pažinkite tikrai, ar jus negaudote žmonis ir viliojate isz jų pusdolerius tik dėlto, kad galetumete savo unarą pakelti, eidami į pro-va su Susiv. ir sau sziptus rokuodami. Jus patys gerai žinote, kad nieko negausite ir toliaus, kaip iki sziol negavote, negut nu-siēmę muczes ateisite persipraszyti visus gra-zius Susiv. sąnarius. Ale ir tada žinokit, kad nevisiems bus dovanota. Visi kersztai, vai-dų kėlikai bus nubausti kaip pridera.

Susiv. geri sąnariai teneužpyksta, ką czia pasibarta szituose patėmijimuose ant valnamanių. Girdėjote, gal, kad jie savo ir sau pritarianczias gazietas pilnas pritalpino visokių užsiuolimų ir iszmislytų neteisybių ant Susiv. Taigi ir Tėvynėje. Susivienyjimo organe, reikia jiems atkiszti, nors kada neka-da. Ir jus mieli broliai, mokėkite jiems at-kirsti. Jei jie moka melagystes iszmislyti, tai jus su szventa teisybe drožkit jiems į akis, kad užgėdinti jie greicziaus mus apleistų ir kad nors sykį mės nusikratytumėme tą kal-tuną, tus szliptarnius, valnamanius ir viso-kius istus. Tegul jie sau gyvena gražiai sa-vo parėdke, ale tenesikisza į mūsų tautiszka katalikiszka draugija ir tenekliudo mums pa-gal mūsų tikėjimą gyventi.

Korespondencija isz Londono.

(PABAIGA).

Taigi mislydami juog ir kunigui esant galės jie valdyt parapiją, su visu karštumu griebės, idant įgauti savo kunigą ir atskyrą parapiją. Išgavę nuo kard. Vakghano pavelinimą parsikviet kunigą, išsiuntė prašymą pas vysk. Paliulionį, kurs ir išleido kun Šlamą. Tokiu budu pasidarė atskyrą lietuviš-ka parapiją. Ne tam komitetui vienok turi Londono lietuviai padėkayot, kad buvo sutverta parapiją, ale galutinai kun. Šlamui. Bu-vo tai sekančiai. Kada kun. Šlamas jau pri-buvo į Londoną, kardinolas dėl gero lenkų su-mislina net neduot lietuviams atsakytos parapi-jos ir pasakė tai tiesiog, juog jis nori kuni-gą dėl lietuvių lenkų bažnyčioje. Nekoki lie-tuvių prašymai, nei triusas advokato Mendelso-no nieko nepadėjo. Už vieno trupučio but reikėję kunigui grįžt į Lietuvą. Kun. Šlamas tada sustatęs telegramą pas šv. Tėvą ir prašy-mą, pasirupino, idant butų išsiųta į Rymą — Nelengva tas buvo, nes tie patis komiteto są-nariai, vieni bijodami, kiti nieko iš to nesivil-dami, iš karto visai siųst nenorėjo ir tikt per didelį vargą kunigas prie to prikalbėjo. Tuo prašymu pas Popiezių, o ir nemažai apgarsi-nimais lietuvių padėjimo angliškuose laikraš-čiuose, ko teiposgi vieni lietuviai padaryt but negalėję, ir buvo prispirtas kardinolas pavelyti įtaisyt atskyrą liet. parapiją.

Pirma lietuvi. Dievmeldystė atsibuvo 13 Sausio šių metų. Tuoj nuo pirmos dienos apė-mimo lietuvi. parapijos per kun. Šlamą parirodė tikri norai komiteto sąnarių ir kunigas norom nenorom turėjo suveit į kolliziją su juo. Pagal budo visų parapijų Londone rinkosi aukos bažnyčioje. Kaip pirmutinėje lietuvi. Diev-meldystės dienoje žmonės gausiai aukavo, skirdami tuos pinigus kunigai ant pradzios gyvenimo. Bet tie pinigai pateko ne kunigui, ale komitetui, kurs surinkę juos pasisavino ir parsinešė į savo namus. Žmonės dasizinoję apie taitai pradėjo rugot ant komiteto. Bet tai dar niekas, nes kunigas, kaip jis daugaliam žmonių pats pasakė, ne mislino visai imt dėl savęs pinigų rinktų bažnyčioje, nors žmonės atvirai jam juos skyrė, ir todėl prie jų turėjo pilną tiesą. Labjausiai nepadorei buvo tai, juog komitetas neskaitė tų pinigų visai, ką pagal gero rėdo turėjo padaryt akyveizdoje kunigo, ir nešdamas į namus užkliuvo į kar-čiamą, kur neskaitytus pinigus ant karčiami-nio suolo pasidėjęs, ilgą valandą dar girtuok-liavo ir tikt po to į namus parsinešė. Žinoma, jei but koks vagis pasisukęs, tai jiems be gir-tuokliaunant lengviai but galėjęs tuos pinigus sudaryt. O ir teip, kas gali žinot, ar ne pa-

siēmė kas nors iš tų pačių komiteto sąnarių, arba kas iš svetimų žmonių, jug pinigai nebu-vo skaityti — drąsiai galėjo todėl kiekvienas tą padaryt; teipo-gi kas gali užtikrint, juog ko-mitetas nenorėjo kokios dalios sau pasilikit, tuo labjaus, kad teip slėpė pinigus nuo kunigo — jug be priezasties tas but negalėjo. — Supran-tamas dalykas, kad kunigas negalėjo leist ko-mitetui tokiu budu gaspadoraut parapijoje ir toliaus — toks komitetas turėjo but nušalintas. Jei kunigas to iškarto nepadarė, tai buvo prie-žastim tas, juog tuoj pirmoje dienoje nenorėjo padaryt gėdos komitetui, ir juog mislino, kad komitetas įgaus kadą nors protą, o jei ne, tai ant ateinančio susirinkimo naują komitetą su-tvert ir padaryt tvarką. Už tą jo malonumą turėjo komitetas but tikt dėkingu. Vietoje to ir tolesniame laike komitetas pasielgė begėdiš-kai. Tarp kitų primisiu tą patį dalyką, kurį Nor-kunas savo paskvilantiškoje knygelėje sukrai-pė. 14 Sausio Barulis uzklautas kunigo, kiek sukolektuota pinigų, tyčiom pamelavo, pra-nešdamas mažesnę sumą nekaip buvo. Ką Barulis ir visas komitetas norėjo daryt su už-tylėtai pinigais, negaliu nieko sakyt, bet be priezasties tas but negalėjo. Juog tai tiesa, tai yr' ant to liudytojai, ir nekoks teisinimasis padėt negali. Dėl geresnio prirodymo, juog komiteto sąnariai ištiesų norėjo pasinaudot iš parapijaliskų pinigų ir padidint teip lengvu bu-du savo uzdarbį, t. y. atvirai sakant, norėjo ap-vogt parapiją, privesiu dar vieną faktą. Lie-tuviška kolonija prieš kun. Šlamą buvo par-sikvietus dar kun. Varnagirį, kurs kardinolui nepriimant nenorėjo rašyt skundos pas šv. Tė-va, ale atsisveikino nuo Londoniečių. Jis ne-priēmė nuo jų atlyginimo jo kaštų kelionės, pareikalavo tikt, kad lietuviai sumestų 4 sva-rus ir atiduotų juos ant naudos lietuviškos pa-rodos Paryžiuje. Komitetas gi, ypatingai Ba-rulis ir Levinskis, kurie du matyt daugiausiai iš tų pinigų norėjo pasinaudot, apskelbė lie-tuviam, juog je užmokejė kun. Varnagiriumi 22 šv. (218 rb.) Pagal jų apreiškimo buvo to me-lagystė įdėta net į prašymą pas šv. Tėvą, ant kurio pasirašė visa parapiją. Ant parapijos laimės antroje nedėlioje po prasidėjimo liet. Diavmeldystės vienas iš parapijonų pranešė kunigui, juog jis abejoja, ar tikt komiteta už-mokejė kun. Varnagiriumi 22 sv. Tuoj parsitik-rint zinoma nebuvo galima, nes niekas iš pa-rapijonų nežinojo — rieikėjo uzklaust paties kun. Varnagirio. Išgirdęs komitetas apie tuos abejojimus nebegalėjo, zinoma, sėdėt ra-miai — matė, juog ar angsti ar vėlai išeis vis-kas ant viršiaus. Taigi kada kunigas nebga-lėdamas toliaus kėsti tų begėdyščių ir viso-kių kitų vagyščių nebsulaukęs abelno susirin-

kimo, 27 Sausio atstatė juos nuo komiteto, tai jie po vadovystę Barulio, tarsi nieko nežinodami apie minėtus 22 svaru, bedieviškai pareikalavo duot jiems dar 4 sv., idant jie užmokėtų kun. Varnagiriui už kelionę. Mat norėjo jie vienu šuviu net du kiškiu pagaut, ir išsiteisint nuo 22 svarų ir dar labjaus papildyt savo kišenes naujais 4 svarais. Žinoma, visi tų esanti didžiai nusistebejo ant jų tokio begėdiškumo. Užklausti išpirmo, dėlko jie sakė, juog jau užmokejo 22 svaru, norėjo išsigint, tvirtindami, juog visai nesakė, bet kad buvo priminta, juog yr' juoda ant balto jų pačių parašai net, tada užtilo. Dr. Narkunas gi savo paskvilantiškoje knygelėje rašo, juog kunigas atstatydamas tokį komitetą ir neleidams jiems apvogt parapijos, ėjo netikt prieš parapijos įstatus, bet ir apkritai prieš žmogaus tiesas, juog jis norėjo parapijos pinigų per goltą išverzt ir įsidėt sau į kišenę. — Po atstatymo komiteto buvo sudarytas parapijos susirinkimas 2 Vasario prie bažnyčios, kur turėjo but perveizėtos visos rokundos ir išrinktas naujas komitetas. Bet buvusieji komiteto sąnariai matydami, juog neišeis jiems ant gero parapijos rokunda, nepribuvo visai. Tuo pačiu patį pripažino, juog gražiai gospadoriavo su parapijos pinigais, nes bijojo net rodytis ant susirinkimo. Turiu pridėt, juog ant to susirinkimo pasidarė visa tvarka parapijos, naujas komitetas išrinktas ir kiti dalykai padaryti, nors minėti socialistai visai kitaip tą susirinkimą perstatė laikraščiuose. Kad vienok nepasiduot, ir kad kaip norint neprileist prie atsibuvimo susirinkimo, išdavė bilias, kviesdami visus buk tai ant parapijinio susirinkimo visai į kitą vietą ir, kad žmonės apgauti padėjo ant tų bilių kunigo parašą. Išsiuntinėjo jas tyčia tikt diena prieš susirinkimą, kad nepalikt tokiu budu nė laiko dėl paaiškinimo žmonėm, juog jie tiesok tikt ardyt parapiją stengias. Ir ištiesų nemažai žmonių buvo tokiu budu apgautų nors didesnė dalis susiprato ir nemislino klausyt jų užkvietimo. Susirinkimas, kurį jie pavadino „parapijiniu“, buvo gan juokingas, nes apart atstatyto komiteto, atsilankė tikt keliolika jėm panašių socialistų. Laikraščiuose gi apskelbė, juog prie jų prisidalino pusė parapijos.

Tokia tai tikra trumpai aprašyta istorija lietuviškos missijos Londone. Buvusis komitetas negalėdamas dovanot už tą, kad kunigas juos dėl minėto gospadoriavimo atstatė, liki šoliai visokiais budais taršo parapijoje, stengdamasis ją išardyt. Idant tą tikslą pasiekt, nesidrovė griel-tis nė žemiausių įrankių, išsimislinėja visokius melus, siuntinėja savo agentus, idant tiktai pritraukt prie savęs daugiau žmonių, nesustoja nė prieš muštynes kaip va 24

Kovo nutiko, kada jų draugas ir šalininkas Mickeviča, priėmęs Lietuvoje pravoslaviją ir nebgaudamas ten nuo giminių ramumo, atkeliaavo į Londoną ir čia žinoma prikrito prie savęs vertos kompanijos — taigi jis 24 Kovo po pamokslo prie bažnyčios kirtio p. Balkevičiui užveizėtojui bambusų fabrikos Clarkete., per ausį, už tad, kad jis prisidėjo prie rinkimo toje fabrikoje pinigų ant pasamdymo atskytos bažnyčios dėl lietuvių parapijos ir tuos pinigų (3 sv. 6 čil. 11 p.) atnešė į bažnyčią. Ir ta paskutinė žinia, priminta atstatytojo komiteto prieš bažnytinėse gazetuose, tikt žinoma savotiškai, bus ne pro šalį; nes parodo, koki jų šalininkai ir kokia tai abelnai jų kompanija.

Žinoma, tokiu taršymu apsunkina lietuvių parapiją, nes nekurie lietuviai, nesuprasdami gerai dalyko, kartais paklauso jų įkalbinėjimų. Tiesa, nedaug randa sau visiškų pritarėjų, ale vis gi daro netvarką ir užtat nemažai kvailių lietuvių, nesitikėdami, kad čia kada nors galutinai susirėdys, nuleidžia rankas ir tikt keikia taršytojus. Jei prie to dar pridursiu, juog vietinė dvasiška viresnybė dėl gero lenkų teiposgi visokiais budais trukdo rėdymą parapijoj, tai bus šiek tiek pilnas paveikslas nepavydėtino stovio lietuvių missijos Londone. Ištiesų verta but ant galo susiprast lietuviams, juog viršų minėti išgamos, teip pat kaip ir lenkai, ne dėl mūsų gero triusia ir todėl reiktų juos visai iš mūsų tarpo išvyt. Atminkim teiposgi, jei mes norim turēt atskyrą lietuvių parapiją kad turim visai atsikratyt nuo svetimų tautų ypatingai nuo lenkų, kurie tikt tyčiojas iš mūsų — neturim todėl kreiptis prie lenkų kunigų su nekokiais reikalais; neturim teipogi eiti į Silvertos bažnyčią tada, kada lenkų kunigas į ją atvažiuoja, kaip liki šiolei daugelis darė, ir teip rodė, juog jie nori priklausyti prie lenkų parapijos — tas tai ir yra priežastim, dėlko kardinolas nepavelina važiuot į tą bažnyčią mūsų kunigui. Taigi nustokim ją lankyt lenkų kunigui atvažiaus, o tada įgausime ko norim. Dabar gi patį esam kalti. Abelnai tvirtai laikykimės vienybės, o tada, kad ir kasžin kokios kliutis bus, turės jos visos lužti.

Komiteto Sąnarys.

Aukos ant Vysk. M. Valancziaus Jubilėjnio rasztų iszleidimo.

J. Mekis	Newark, N. J.	\$1.00
S. Pranis	"	1.00
A. Miszkunas	"	1.00
Teodozija Areliuniecieza	"	1.00
VI. Janullionis	"	1.00
Ks. Stravinskis	"	1.00
L. Areliunas	"	1.00
Smulkesdių aukų	"	1.25

A. Naginionis	Mahanoy City, Pa.	\$1.00
A. D. Czebatorius	"	1.00
R. Kulokas	"	.50
V. Barkauckas	"	.50
T. Dulincas	"	1.00
J. Gurincas	"	1.00
J. Venckaitis	"	1.00
J. Kronickas	"	1.00
P. Gurauckas	"	1.00
St. Kubilius	"	1.00
J. Gintatas	"	1.00
A. Andruszis	"	1.00
J. Pakasus	"	1.00
M. Karallunas	"	1.00
P. Mikelionis	"	1.00
A. Szarksznis	"	1.00
P. Szarakojis	"	1.00
A. Kulikauckas	"	.50
J. Kulikauckas	"	1.00
J. Bendinskas	"	1.00
J. Drobne	"	1.00
J. Bendinskiute	"	1.00
M. Kubiliute	"	1.00
F. Jurkevicius	"	1.00
A. Kubilius	"	1.00
Smulkių aukų	"	2.20
Mah. parap. Choro baliaus	"	5.00
J. Moluszis	Shenandoah, Pa.	5.00
A. Matuseviczia	Mahanoy City, Pa.	5.00
J. B. Davies	Shenandoah, Pa.	5.00
Dr. D. J. Langton	"	5.00
Draugystė szv. Petro ir Povylo	"	5.00
M. H. Mason	"	5.00
Kun. J. Servetka	Freeland, Pa.	10.00
M. Marcinkeviczius	Shen. Coal Str.	3.00
A. Bujanckas	Krauczius	5.00
A. Nedzinskis	Gilberton	.50
P. Kepežinskis	"	1.00
J. Tumaszauckas	"	1.00
J. Malakauckas	"	.50

(Toliaus bus).

Meldžiame kitų laikraszezių atkartoti szią pakvitavonę, nes sekretorius dėl stokos laiko negalį visiems atskytium iszraszinėti.

Paiszkinimas.

11 kuopa Sus. L. A. paleido po svieta žinią, juog du vyru, ką buva pasiraszė ant affidavit'ų, ant kurių pasiremdamas Centraliszkas Komitetas iszmetė isz Susivienyjimo p. p. Tareilą ir Damijanaitį, po prisiega atszaukė savo paraszus, sakydami, kad pasirasztyt juos prikalinę p. J. Grinius ir kun. Saurusaitis. Vardus tų atszaukusių savo paraszus 11-ta kuopa paduoda: P. Kriuszis ir A. Baltruszaitis. Praneszame visiems, kad paraszų Kriuszio ir Baltruszaiticio ant affidavit'ų priesz Dam. ir Ter. visai nesiranda.

P. Skystimas, kurs yra pasiraszęs ant affidavit'ų, savo prisiegos atszaukt nenorėjo, už ką draug. szv. Kazimierio (prie kurios priguli p. J. Tereila) jį nusudijo nubausti.

Naujos knygos.

Isz g a m a. D r a m a I I - s e
a k t u o s e. P a r a s z e J. S.
P i t t s b u r g, P a. 1901. p u s l. 23.

Mūsų literatura, ypacz dramatiszka, yra teip neturtinga, kad su atviromis rankomis sveikiname kiekvieną naują veikalą, o kritikas mielaszirdingomis akimis žiuri ant jo silpnybių. Bet kartais pasirodo rasztai, apie kuriuos galime tik tiek pasakyt: geriau būtų buvę, jei nebutų iszėję. Prie tokiu rasztų reikia priskaityt aptariamą czia „dramą“. Autorius regimai visai negirdėjo žodžių Aleksandro Dumas'o, juog lengviau yra paraszyt deszimtį gerų apysakų, nekaip vieną netikusią dramą. „Isz gamoje“ veltu jieszkot talento ir idejos!

T a i s y k l o s d e l u ž d e j i m o
i r u ž l a i k i m o a p a s z t a l y s t e s
m a l d o s v i e n y b e j e
s a l d ž i a u s i o s s z i r d i e s
J e z a u s. V e r s t a i s z A n g l i s z k o i r
i s z d u o t a K u n i n g o P e t r o S a u r u s a i c z i o,
K l e b o n o P a r a p i j o s S z v e n t o J u o z u p o.
W a t e r b u r y, C o n n. 1901 m.

Szitoje mažoje broszurėlėje kalba ir raszyba augsztai nestovi. Vartojimas tokių žodžių, „kriesas“ arba „sargunas“ (kurie neva atsako žodžiams: forma ir organas) ir toks keistas sutainikimas reiszkinių, kad kartais sunku net suprast, ką autorius nori pasakyti, atsiliepia skaudžiai ant visos knygutės. Nuo szių dienų lietuviszko rasztininko turime tiesą reikalauti ir reikalaujame pažinojimo lietuviszkos kalbos ir raszybos.

L i t o v s k i j S l o v a r A.
J u s z k i e v i c i a s t o l k o v a n i j e m
s l o v n a r u s k o m i p o l s k o m
j a z y k a c h. V y p u s k p e r v y j.
S a n k p e t e r b u r g, 1897.
p u s l. 392.

Yra tai pirmas tomas seniai laukiamo žodyno. Telpa czia žodžiai nuo A iki Dž. Užtenka tik peržiuret pavirszutiniai, kad pamatyt, juog yra tai žodynas dvieju tik tarmių (puszalatiszkės ir alsėdiszkės). Skaitytojas ras czia daugybę negirdėtų žodžių. Tokiu budu Juszkevicziaus veikalas yra dapildyžodynų: Kurszaiczio ir Miezinio, ir

svarbus mokslui — ir lietuviui. Lenkiszkaime vertime per daug solicizmų ir provincijonalizmų; pav. a p v e m t i iszverstas: „oblwać, owomitować“ vietoje suprantamo visiems lenkams: „orzygać“; b l u z n i u s iszverstas neesancziu lenkiszkoje kaldoje žodžiu „bredun“ ir tt.

Žodynas iszėjo kasztais Petrapilės Mokslų Akademijos po redakcija prof. Fortunatov'o.

—x—

Pasarga Susiv. sanariams!

Primenu visiems Sus. sanariams, kad atėjo laikas mokėti į Susivienijimą mokestį už trecią bertainį.

Piningus kaip ir pirmiaus reikia siųsti Kasieriui p. Radzevycziui, kurio adresas ysa ant pirmo puslapio „Tėvynės“

Berods yra apsigarsinęs kitas komitetas isz atsimetėlių, kurie turi savo kasierių ir vilioja, kad doklę mokėtų į jų kasą. Kožnas turi tiesa mokėti, kur jis nori, bet tegul atsimena, kad visi tie kurie neužsimokės į mūsų Centraliszką kasą iki pabaigai Liepos (July) bus spenduo ir laike kokios nelaimės, tegul nerugoja ant mus, kad negaus posmertinės.

Nuo mūsų gal pareikalaut posmertinės tik tie, kurie laiku į mūsų kasą užsimokėjo o kurie mokės anam netikram kasieriui, tegul nuo jo reikalauja ir posmertinės — nes isz Sus. kasos nieko gauti negali. Tai-gi sanariai bukite atsargus ir siųskite užmokestį pas tikrąjį kasierių p. Radzevyczių.

Su guodone

Juozas Jurgelevyczia

Centr. Sekr.

—x—

Kuopu reikalai.

Elizabethg, N. J. — Ant susirinkimo 23 d. berž. mūsų kuopa nutarė protestuoti paiesz siuntinėjimą „Tėvynės“ atsimetusiems nuo „Susiv.“ sanariams už 50 c., ko reikalauja „Vienybė.“ Jei kas nori skaityti „Tėvynę“, tas turi užsimokēt 1 dol., arba prisiraszyt prie S. L. (R. K.) A.

Antanas Pecziokas,

Antanas Remeika,

Ignas Griceviczius,

prez.

sekr.

kas.

Apie Ožkabilių dainas. 1)

Ožkabilių kaimas), kur ant sekančių lapų atspaudintosios dainos surinktos tapo, guli Suvalkų gub., Vilkaviszchio paviete, Bartininkų arba Bartninkų valsčiuje, į tris mylias pietų link nuo Vilkaviszchio, tame butent kraszte, kur diluvialiszkom lygumoms pasibaigiant prasideda riogsoti augsztokosios szakos t. v. Valdajiszkojo kalnyno, kursai, kaip žinoma, isz sziaurytų tęsdamasis kuone skersai per Suvalkų guberniją vakarų link eina. Seniaus szitas kalnuotasis krasztas „Užgiriniu Traku“ vadinamas, prigulėjo administratyviszškai prie Trakų pavieto (szend. Vilniaus gub.), o ant szito viso ploto randamieji toki kaimai, kaip: Trakenai, Trakiniai, Trakiszkiai, Traksėdai, Margatrakiai, Beržatrakiai ir k., rodo, kad Lietuviams czionais ant gyvatos isikuriant, atrasta buvo tuomet dar daug girių, kurias tik iszdeginus, „trakus“ ir kaimus su laiku įtaisyta. Historiszškai imant, szitas krasztas, kur ir Ožkaliai guli, jau seniausiam reigis, laike apgyventas buvęs, nes netoli nuo czion tekancioji upė Aista, su kaimais: Aistiszkaiai bei Paaistiszkaiai primena mums vardą seniausios žinomos lietuviszkos gentės Aistų, kurie, kaip rodos, netik palei Aismarias (Aistmarias), kuriosn' upė Viszulė (Visla) įplaukia, bet ir szitame kraszte jau IV szimtmetyje, dar Kristui negimus, gyveno. Kaip seniai ir kada į szitą krasztą paminėtieji Aistai ir kitos lietuviszkos gentės atvyko — vargiai kada nors dasekta taps; tuo tarpu tik tiek yra žinoma, juog kaip kitose Užgirinio Trako vietose, teip ir Ožkabilių kaimo laukuose užtinkamieji žemėje prahistoriszkosios kultūros radiniai aiszkiausiai liudija, kad szitas krasztas jau giliausioje senovėje apgyventas buvo. Akmeniniai kirvukai, „Perkuno kulkomis“ vadinami, o paeinanti isz gadyinės t. v. „neolitiszkojo (akmeninio) laiko“ buvo tankiai netik Ožkabilių, bet ir Vartų, Grajų (lenk. Grajauskų)

1) Prakalba prie I t. „Ožkabilių dainų“ Dr. J. Basanavicziaus, kurios iszeis „Dirvos“ knygoje. Red.

2) Apie 1875 m. turejo 1262 margu žemės, 26 ukininkus, 286 gyventojus.

ir k. kaimų laukuose randami). Man dar atsimenant laukuose mūsų kaimyno, Paliulio, apie 1866 m. atrastas tapo varinis, be tulės, kirvukas, paeinantis iš vėlesnės jau gadyinės — „varinio laiko“; laukuose Aidukačių arba Mudrių ir Bradunų ant „Geležinkalnio“, kur, regis, kapinių buta senovėje, atrandama buvo tuomet, ariant-akėjant, lenciugėlius (retežius), peilius, kaltus, sagutes ir k. daigtus iš žalvario pada rytus²⁾, paeinancius iš dar vėlesnės gadyinės — „Žalvarinio laiko“. Varis bei žalvaris mūsų dainose teip tankiai ir dabar minėtas, nors jis pas mus Lietuvoje, kaip ir pas senovės Prusus dar Kryžiuočių laike, o Žemaitijoje, Latvijoje ir vėlesniame laike pažįstamas bei vartojamas buvo pas mus Lietuvon, kaip ir senovės Europon daug anksčiau, nes jau į 2000 metų, Kristui negimus, jis iš Mažosios Azijos, per senovės Trakiją, Dakiją įgabentas tapęs³⁾. Jeigu tad žalvaris jau pirm keturių tūkstančių metų mūsų kraszte nuliejimui bei nukalimui visokių daigtų vartojamas buvo, tai „akmens laiką“, kada žmogus metalų dar nepažinodamas iš jadėito, obsidiano ir k. akmenų sau padargus darė, priderės priskyrti dar gilesnei senovei. Kas per žmonės gyveno tuomet szitame kraszte ir kokios jie buvo tautystos? Ant szitokio klausimo atsakymas — iš suprantamų kožnam priežascių — nors ir negali buti visai positiviskas duotas, bet visgi, jeigu mes priimsim, kad žalvario kultura sziaurės link tikrai iš M. Azijos, Trakijos, Dakijos atgabenta tapus, ne bus, rodos, sunku suprasti, arba bent dasiprotėti, kas ją atgabeno. Giliausioje senovėje — kaip mums yra žinoma — augszcziau paminėtas pietų kraszto žemes apgyvenuvios buvo įvai-

rios Trakų tautos gentės, kurios artimiausioje giminytėje buvo su szios dienos Lietuviais, Žemaičiais, iszmirusiais kalbiskais Prusais, su Dzukais ir Latviais, teip kad mes lietuviszkasias gentes galime laikyti kaipo iszeivius (kolonistus) iš M. Azijos ir Balkanų pussalio. Patys Aistai, kuriuos jau IV szimtmetije, Kristui negimus, randame tulose Lietuvos vietose beesant, buvo, kaip rodos, kolionistai iš Pietinės Trakijos, kur jie sziaurės link nuo szios dienos Konstantinopylies gyveno. Jeigu tad tokiu budu mes priimtumem, juog varis, žalvaris iš ano pietų kraszto, Trakams sziaurės link kelianties, iszgabentas ir szios dienos Lietuvon, Vokietijon ir t. t. atneszta tapęs, nesunku butų suprasti ir priežastį, kodėl jisai teip tankiai lietuviszkose dainose ir dabar dar minėtas, ir kodėl jose apdainuojami vario bei žalvario vartai, tiltai ir kiti toki dalykai, kurių juog Lietuvoje turėti negalėta iš priežasties, kad tas metalas, kaipo importuotas daugiausiai iš Karpatų kalnyno, sziaurėje turėjo buti gana retas ir brangus, kad iš jo tokius didelius daigtus butų daryta; o tuo tarpu vėl žinoma, kad pas senovės Trakus jų pietinėje tėvyskėje netik „vartai“ (durys), bet ir grabų, triobų sienos aptraukiamos buvo vario ar žalvario, sidabro, aukso skardomis, todėl galėjo tenais ir tiltai bei kiti daigtai vario ir kitų metalų skardomis apkaustyti buti. Jeigu tad paminėjimas tulų daigtų iš vario, žalvario lietuviszkose dainose, pripažinti reikia, likęs iš didei seno laiko, kada Lietuvių prosenių pietų szalije gyventa, tai dar svarbesni bus sziam dalyke auksas-bei sidabras, iš kurios kaip jau ant kitos vietos parodyta tapo, tik M. Azijoje, Trakijoje bei Dakijoje galėjo but daromi tie visi daigtai bei rykai, lietuviszkose dainose teip tankiai minavojami. Dar svarbesnį patvirtinimą, juog Lietuvių proseniai iš pietų kraszto atėję, randame paminėjime upės Dunojaus, abi pusi kurios trakiszkosios gyveno gentės senovėje: szitas vardas nurodo tiesiog ant tos žemės, iš kurios tos dainos atgabentos. Rods, buvo

jau seniaus kitų) sakyta, buk tos upės vardas mūsų dainose patekęs per itekmę sloveniszkųjų dainų, bet kas užsimstuomi ne sunkum darbu palyginimo lietuviszkų dainų su sloveniszkomis, kožnas, vyliuos, man pritaras, juog czion apie sloveniszką itekmę veltni butn kalbama: nieko panaszaus į tą, ka lietuviszkos dainos teip detailszkai ne kartą minavoja apie tą upę („akmenėlis vidur Dunojėlio“ — oluota sala kokios randasi Dunojuj, „Dunojaus tiltelis“ rasi tas, Trajano laike pastatytas, „Už Dunojaiczio augszti kalnai“, „bramai užsidař anoj' pusej' Dunojėlio“ rasi rymiszkųjų tvirtynių (castellup), Dunojaus „drumstas vandenaitis“, kaip jis beveik visados toje upėje yra, daugybė įvairiausių scenų iš gyvenimo Lietuvių palei tą upę ir t. t.) sloveniszkose dainose niekur nerastumeiz). Teipogi ir pažintis tulų augmenų (alyvos medis, vynmedis ir kt.) ir žvėrių (levys, bežnionė, szlapis ir kt.) kurių szios dienos Lietuvoje velti iszskotumei, o dainose bei pasakose tankiai minavojamų, liko teipogi iš anos gadyinės, kada Lietuvių proseniai dar pietų kraszte gyveno. Ne tik augszcziau paminėti daigtai, bet ir patsai žodis „daina“ rodo mums aiszkiai, iš kur jis atneszta. Pas szios dienos Bulgarus, su senovės Trakais susimaišiusius, likęs žmonių vardas: vkrizk. Dojno, moter. Dojina liudija, kad czion ant Balkanų pussalio Trakams dar gyvenant, tasai žodis pažįstamas turėjo buti. Dar aiszkiau apie tai stygavoja žodis „doina“ (— liet. daina), likęs ir pas Rumunus, kurie, kaip žinoma, yra susidėję didesnėje dalije iš romanizuotų Trakų, Getų bei Dakų. Ne mažą vertę paženklinime paeigos Lietuvių tautos nuo senovės Trakų, Prygų ir k. reikės pripažinti dar ir lietuviszkų dainų melodijoms (gaidoms).

1) „Perkuno kulka“, kurios gydymui (trynimui) pažandžių ir k. ligų vartota, galima buvo kožname name atrasti; apie 1878 m. mus' namuose buvo 3 sveiki ir keli dar sudaužyti įvairaus didumo kirvukai.

2) Viena žalvarinė stirnos galva, Ožkabbaluose atrasta, randasi sziaudien musejui prie akademijos mokslų Krokavoje.

3) Slg. Ripley The origin of European culture. Popular Science Monthly 1899. t. IX. p. 16 seq.; Montelius. Die Chronologie der ältesten Bronzezeit in Norddeutschland and Skandinavien Braunschweig 1900.

1) Bezenberger. Litauische Forschungen. S. 18; Zeitschrift für vergleichende Lit. Geschichte 1887 Bd. I, S. 275.

2) Slg. Miltenhof. Donau, Duнав, Dunaj ir Jagie. Dunav, Dunaj in der slavisch. Volkspoesie. Archiv für slav. Philologie. I Bd., s. 290 seq. 299 seq.

1) Bartsch. Mittheilungen d. lit. lit. Gesellsch. II Bd., s. 105 ff.

(Toliaus tęsis).

Apie vyskupa M. Valanczių.

Priede prie N. 2 ir 3 Tėvynės Sargo ką tik išėjusio patilpo platesnė žinia apie Vyskupą M. Valanczių, ir šimtmetines sukaktuves jo gimimo, ką perspaudiname šituose ir ateinančiuose N. N. Tėvynės.

16 dieną sziojo vasario mėnesio Žemaičių vyskupija dievobaimingai, kaip tikri Žemaičiai, szventė šimtmetines sukaktuves nuo užgimimo amžinos atminties verto, save ir savo žmones pragaršinusio, dorybės ir szviesos į žmones neszėjo, savo Vyskupo Motiejaus III Valancziaus. Ateis toks laikas, kad Lietuviai isz paskutinio sumes isz sunkios savo procės kasztą pastatymui iszkilmingo marmurinio paminklo tam savo žiburiui, savo piemeniui, savo užtarytojui, savo užjautėjui, kaip Lenkai pastatė Adomui Mickui (Mickeviciui), užjaučiusiam milijonus žmonių. Bet dabar savo szirdyse tegalime Jo atminimą neszioti ir karsztomis maldomis už jo atilsį Szviesybės Karalystėje jam prigulincztą duoklę mokėti.

Sukaktuvinę dieną Vyskupijai priminė dabartinis jos Vyskupas, Jo Mylista Mieczislovas I — Leonardas Paliulionis trumpu lotyniszku rasztu į Žemaičių Vyskupijos Džiakonus. Lietuvosizkai tasai rasztas szejp maž daug skamba:

„No. 384. Garbingas Džiakonui NN.
16 dieną vasario mėnesio szijuų metų sukanka szimtmetinis laikas nuo gimtosios dienos Musų Pirmtakuno a. a. Motiejaus - Kazimiero Wolonczewski'o. Nors Viskupas Motiejus jau priesz 26 metus pasimirė, tecziaus malonus atminimas Jo vardo ir darbų, kaipo padariusio Bažnycziai ir žmonėms, kitados Jam pavestiems, skaiscziausius ir geriausius nuopelnus, rodos, dar szviežias tebėra kaip tarp dvasziszkujų, teip ir tarp žmonių.

Todėl tikrai pritinka ir verta, idant mirusiojo Vyskupo atmintį malone szirdimi minavodami, sz. Miszias ir egzektivines maldas už Jo duszią isz gilumo szirdies pas Dievą siųstume. Tariamės tą puikų ir iszganingą garbės paminklą Nabszninkai už vis maloningiausiu bušiant.

Szituo todėl Musų rasztu įsakome tau ir per tave kitiems tavo Dekanato kunigams, idant parapijinėse bažnyczio-

se, visiems kunigams susirinkus, 16 d. vasario paprastos egzektivinėse maldos: bent viena Nokturna su Laudėmis, su Gedingomis Misziomis butų įsteigtos, davus tame tarpe žinią parapijonims, idant, kuriam teks laiko, toje sz. Per-maldavimo Aukoje dalyvumų galėtų imti.

Duota Kaune. 1901 m. 1. d. vasario mėnesio.

†Mieczislovas Vyskupas.

Nuo Džiakonų szį parėdamą apturėję, bažnyczių rėdytojai jau nedėlioje priesz 16 diena isz sakyklų priminė žmonėms szią paminklinę dieną, trumpai paminėdami a. a. Vyskupo Motiejaus nuopelnus valdytiems kitados žemaičiams. 16 dieną į pritinkancziai parėdytas bažnyczias susirinko pusėtinai žmonių, ne tik moterių, kurios, kaip žinome, greitesnės yra į bažnyczią ant iszkilmių, bet daugumas ir vyrų. Bažnyczios iszdabinimas ir maldų ilgumas prigulėjo jau nuo geros szirdies kunigų: augsztas katafalkas blizgėjo szimtu žiburių, negestanczių per visas pakarcziui kiek tik buvo kunigų, laikomas už Nabszninką Miszias, per isztisas egzektivijas ir per pamokslą apie a. a. Vyskupo Motiejaus III darbus, kaipo kunigo, mokytojo, Vyskupo, rasztininko ir szejp jau paveikslingo Žemaičio - Apszviestuno, furs, augsztą mokslą įgijęs, savo tautos neužsigynė, savo kilmės neslėpė, savk tikybos nepametė. „Rzymsko - Katolickiego Towarzystwa Doboczynności Kalendarz na rok 1901" apraszė (kun. A. Dambrauskis), bene visų teisingiausiai, gyvenimą ir nuopelnus a. a. Vyskupa Motiejaus (58 - 65 p.) Minėtina yra užbaiga tos biografijos. Raszėjas, iszrokavęs 26 knygeles, Vyskupo Motiejaus parasztytas, sako:

„Nors isz to sanraszo visiems aiskui, juog a. a. vyskupo Motiejaus rasztai buvo konekalcziausio turinio, nes mažne neperžengė ribų tikybiszškai as ketiszkosios rasztenybės, tecziaus rados žmonės, kuriems nepatiko tos ruszies darbsztaus vyskupo darbas, ypacz kad raszė iszmintingai prascziokams, be to — lietuviszškai, kuri tai kalba jau tuomet turėjo tą nelaimę, juog kuriems-ne-ku-

riems szviesos opinijos darytojams nepatiko. Todėl ant a. a. vyskupo Motiejaus pradėjo isz pradžios tyliai ruguoti, paskui apszaukė „chłopomanu" ant galo apskundė Szventamjam Tėvui Pijui IX. Užtat a. a. Vyskupas Motiejus isz Rymo apturėjo net du pertarimu ir turėjo teisintis. Priesz Apasztalizzką Sostą lengviai iszsiteisino ir, kaipo krikszczionis, dovanojo savo skundikams, nes tie, isztiesų, nežinojo, ką darą. Kad-gi duotų Dievas, idant pavedųs nesusipratimai ant galų galo pasibaigtų ir ateitėje nėkuomet jau nebeat-sikartotų!"

Paminejimas a. a. Vyskupo Motiejaus III Valancziaus.

(gim. 16 d. vasario 1801 m.)

Szendien užbaigę metų szimtą,
Brangaus sulaukę jubilejaus, —
Broliai, užtraukim giesmę rimtą
Ant garbės Vyskupo Motiejaus.
Kam ana vardas nemalonus?
Kas jo knygelį nėrą skaitęs?
Jis szaukė, kėlė milijonus,
Rodė, ką gali viens žemaitis.
Darbszczių artojų tikras sunus,
Peikdams tautiečių tinginystę, —
Raszų senovės skaitė „runas"
Raszė Žemaičių Vyskupystę
Nors su didvyriais mokslu lygus,
Szalin netraukės' nuo prastųjų;
Jiems, dorų skaitymų pristigus,
Davė Gyvenimus Szventųjų.
Kaip geras tėvas, jis žinojo,
Kam duoti pieną, kam duonele...
Mažus mylėdams, dovanojo
Jiems su vaizdais Vaikų knygele.
Teip dėl jaunų ir dėl karszczinčių
Vadovu buvo jis tikriausiu;
Igijo garbę tarp mokslinczių,
O meilę — tarp nemokycziausių.
Budrus piemuo, avis pažino:
Vilką iszvydęs, nedrebėjo;
Dvasziszzką maistą joms gamino
Ir jar aygynė, nes mylėjo.
Apgynė jas ir iszliuosavo
Isz po vergijos pragarinės,
Kad vienu rimtu žodziu savo
Visas sulaikė nuo degtinės.
Trusėdams teip lyg pat mirimo,
Skaistų paveikslą mums paliko...
Tebun-gi Szventas dėl jaunimo
Grabas to didžio darbininko!

A. J.

(Toliaus bus.)

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo

Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupeštingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

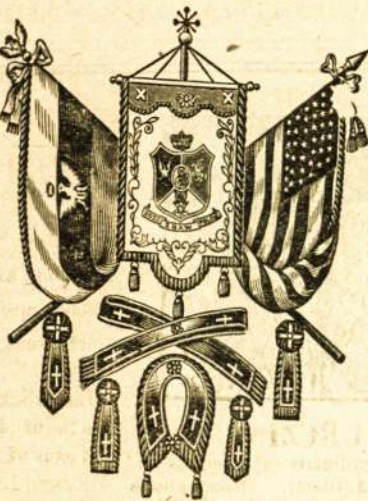

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikšti guodotinius Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad aš dirbu visus augsčiaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbti pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius.

Puikiausia visam Shenandoah'ri
RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos **KARSZTI UŽKANDZIAI**, o teip visada 'szal ti dykai. Geriausi ir pigiausi **PIETUS**, viskas szviežia: **CIGARAI** pirmos klesos. Priegtam kožnas lietuvis ras **SZIRDINGA RODA** kiekvienam reikale. O ir **PINIGUS MAINO** ir siunczia į **LIETUVA** ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.
SHENANDOAH, PA

Užlaiko didelę **krantuve cigarų, vyno** ir visokių **likierų**, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiu'.

A. Maslauckas,

Geras ir prieteliskas mus žmogus, užlaiko gerus gėrymus, ir yra gana dorus ir pasznekamamas lietuvis. Pas jį iszpuola atsilankyti.

Ant W Main ulyczios Plymouth, Pa.

Šios knygos yra gaunamos S. L. A. Spaust

Budas senovės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istoria Europos	15
Kražių skerdynė	5
Padėjimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj 35	
(Ta pati knyga maskoliszkoji kalboi ..	\$1,00)
Kristiono Donelaiczio rasztai (eilės).....	40
Medega mūsų tautiszkaiz vaistinikystai ...	40
Medega Sim. Dankanto biografiai.....	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorios) ..	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos).	1
Zentas del parodos (komedia), vertė Sel..	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1,50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai ..	25
Istoria szventa seno ir naujo įstatymo ...	50
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	25
Dogmatas apie Pragarą	10

Geriausiai Inteisyta

LIETUVISZEA SPAUSTUVE

GREITAI, GERAI IR PIGIAI ATLEKIA

VISOKIU DRUKORISZKUS DARBUS.

V. J. Stagaras,

119 E. Centre Str., Shenandoah, Pa.

Lietuviszka Dirbtuve

ARNOTU, KOPU, BALDAKIMU, ir kitų visų bažnytinių parėdų; teipogi del draugyszčių: **KARUNU, KUKARDU, KEPURIU, ŽENKLU** ir tt. Norėdami savo darbu suszelpti savo tautietę ir kad tas darbas būtų priderancziai atliktas, atsiszaukite pas:

T. ANDRIUSZEVICZAITĖ

115 W. Division St. Chicago, Ill.

D. BRAZINSKO,

Parduoda labai pigiai — pigiaus kaip kiti. Vyram siutus nuo \$4.00 augsztyn, vyram kelines nuo \$1.00, vaikų siutelius nuo ½ dol iki \$5.00. Vaikų vasarinių skalbiamų siutelių nuo ½ dol iki \$2.00 teipogi skrybėliukių ir kepurių didžiausiam pasirinkime. Dailiausių marszkinų visam mieste galit gaut nuo 25c. iki \$1.00. Moterimi szilkinų keipų dailiausios naszanijcs nuo \$2.00 iki \$8.00. Raperių didžiausiam pasirinkime nuo 50c. iki \$2.00. Teipgi parasonų ir visokių mazmozių, kokių tik kam reikalinga. Jeigu kas neuzsiganėintų gali sugražinti daigtus ir atsiimt pinigus, nes viskas gvarantuota, kad gera.

D. BRAZINSKAS,

37 E. Centre Str., Shenandoah, Pa.

— LIETUVIS —

Muzikaliskas Profesorius.

A. P. Dyczkauskas lietuvis puikiai mokina grajintie ant visokių istrumentų kokie tik yra, jis patsai sutaiso tinkancias notas, ir gana faktiszka mokinami jo studentai, pataiko iszmokti grajūnima greitai.

P. Dyczkauskas mokina teipgi Dainorių draugystes, dainuoti ant 4 balsų.

Jo adresas:

1835 Cedar st., Philadelphia, Pa.

AR ESI KURCIZIAS??

Visokis kurtinis izgydimals gal naudotis dabar; tik nebiliai yra nelzgydomi. Ozima ausise sustabdom tuojaus. Parasyki bnda apkurtime ir nedagalėjimo. o egzaminacija yra uz dyka. Gyditis galima savo stuboje. Dr. Palton. 596 La Salle Ave. Chicago, Il.

Kun. P. Saurusaitis
Waterbury, Conn.

TEMYKIT LIETUVIAI!!

Nuk szio laiko paleidziam zodynėlius ko pigiausiai, idant kiekvienas tautietis galėtu ausipirkti, ir davę apsidaryti kiszianiuje nesziodamas pasižiureti kada jam prireikia kokio zodzio, visada turėti.

Lietuviszka - Angliszka j gaus uz 70 centų; abudu uz dolerį. Kas norėtu pirkti nesusiutus abu gaus uz 80 centų.

ZENKLUS SUSIVIENYJIMO norinti turėti, turi nusipirkt pas Centraliszka Susiv. kassierių p. K. Radzeviczių pasiuncziant jam 1 d. ir 50 centu.

Adresas yra „TEVYNEJE.“

A. L. GRAICZUNAS,
(LIETUVISZKAS DAKTARAS.)

772 Milwaukee Avenue. CHICAGO, ILLINOIS

PRIIMA LIGONIUS { nuo 8 iki 10 ryto,
nuo 12 iki 1 po piet,
nuo 7 iki 9 vakare.

Ateik pats arba gali paszaukti į savo namus. Gydan pasekingai ir didžiausioje paslaptyje uzlaikau uzsikreczianczias limpanczias gėdingas ir prastoto vyriszkuo ligas. Atsiszauken tiems per laiszka su apraszymu savo ligos duodu roda.

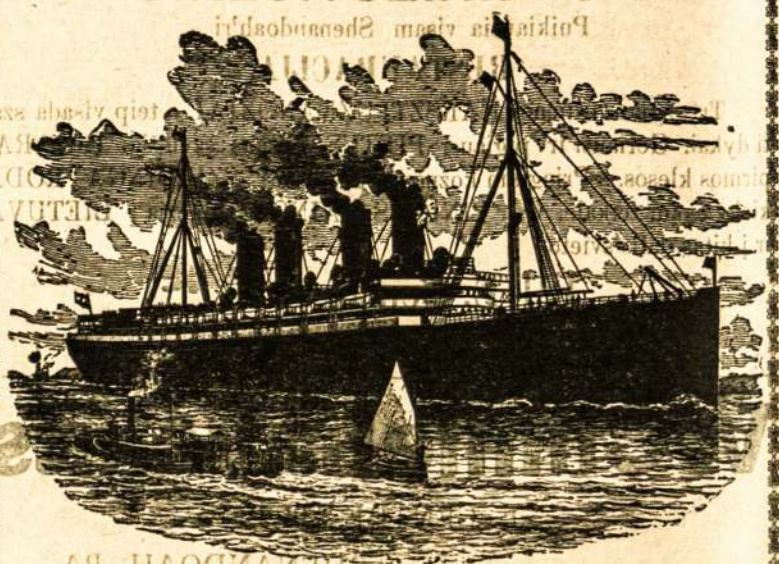
F. S. Klinges.

Mallorius dekoracijų Bažnycziose.

Malevoja paveikslius (abrozus) det Bažnyczių ypatingai deliatorių, puikiai iszdabina bažnycziose sienas ir kitokias dekoracijas.

Adresas: F. S. KLINGES

293 Carey Ave. Wilkes Barre, Pa.

Parduoda Szifkartes

Ant geriausių ir sparcziausių expresavų ir regulariszky laių į visas szalis sviėto; parduoda tikiėtus gelzkelio į visas dalis Amerikos. — Permaino visų szalių piningus ant amerikoniszky, suteikia sveikiausias rodas visuose reikaluos žmogaus.

M. Rosenbaum.

609 S. 3rd st., Philadelphia, Pa.